

Aneta Kopalová

Oponentní posudek L. Valentové

Téma práce: Souvislost strategií zvládnání nudy a postoje ke školním předmětům

Bakalářská práce Anety Kopalové vychází z dlouhodobých výzkumů doc. I. Pavelkové a navazuje na předchozí studentské i doktorandské práce, které se vážou k danému tématu.

V úvodu autorka píše: „Nuda je popisována jako nepříjemná emoce. Může nám být tato emoce prospěšná? Do jisté míry ano, kdy nás informuje a motivuje k úniku ze situace a my jsme nuceni vyhledat činnost odlišnou“. Autorka si uvědomuje, že jako učitelka se bude s problematikou nudy setkávat, reagovat na ni a hledat postupy, jak děti motivovat ke školní práci.

V teoretické části se autorka věnuje čtyřem tématům: charakteristice fenoménu nudy, motivaci, teoretické koncepci copingu (včetně strategií zvládnání náročných situací), postojům ke školním předmětům. U jednotlivých témat zmiňuje možnosti diagnostiky ve školním prostředí. Teoretická část práce je systematicky zpracována a vytváří kvalitní základ pro badatelskou činnost. Autorka pracuje s rozsáhlou českou i zahraniční literaturou (viz seznam literatury).

Cílem výzkumné práce je prověřit, jaké copingové strategie žáci nejčastěji volí a zmapovat postoje žáků k předmětům i vazby mezi postoji a nudou.

Autorka si stanovila cíle své bakalářské práce a systematicky hledá odpovědi na podstatné otázky v těchto čtyřech oblastech:

1. Zmapování nudy u žáků základní školy v 7. a 8. třídách
2. Zjištění strategií zvládnání nudy v hodině matematiky a českého jazyka
3. Postoje jednotlivých žáků ke konkrétnímu předmětu
4. Souvislost mezi postoji a nudou v předmětech matematiky a českého jazyka

Autorka zvolila kvantitativní přístup s využitím dvou dotazníkových metod. Pro diagnostiku nudy bylo využito dotazníku copingu u nudy (CBS) autorů Nett et. al., (2010). Ke zjištění postojů v předmětech český jazyk a matematiky byla využita rozšířená verze dotazníku postojů ke školním předmětům (Hrabal, Pavelková, 2010). Získané údaje doplňuje i kvalitativní sondou. Žáci odpovídali na uzavřené i otevřené otázky (viz str. 30-31).

Výzkumu se účastnilo 217 žáků, z toho 89 chlapců, 128 dívek; věkový průměr žáků je 13,2 r. Sběr dat probíhal především elektronickou cestou.

V kapitole 7 jsou prezentovány výsledky v následujícím pořadí: celkový počet respondentů, prospěchové ukazatele, postoje k matematice a českému jazyku, motivační charakteristiky žáků, výsledky CBS v matematice a českém jazyce. Dále následuje analýza kvalitativní sondy výroků o nudě ve školním prostředí, která je členěna na tři další podkapitoly - čemu žáci připisují nudu, volba strategií a jakými pocity jsou provázeny.

Autorka prezentuje výsledky ve vztahu k výše uvedeným tématům. Tabulky jsou systematicky interpretovány jedná k jednotlivým podtématům (str.33- 43/44). Velmi zajímavá je kvalitativní analýza výroků žáků – autorka zjistila obdobné názory jako v předchozích výzkumech doc. Pavelková. Žáci, kteří se nudí, buď učivo znají nebo naopak mu nerozumí; problémem je i časové rozvržení hodiny- rychlejší žáci mají „vakuum“, pomalejší nestíhají, atd. V diskuzi autorka porovnává výsledky dotazníkového šetření s jinými výzkumy a teoretickou částí práce. Poctivě se snaží, aby příliš nezobecňovala získané údaje. Z vedení diskuze je zřejmé, že autorka má o danou problematiku značný zájem; věřím, že bude své znalosti prohlubovat v práci diplomové.

Otázky k diskuzi:

Jaké obranné mechanismy mohou žáci používat při frustraci poznávacích potřeb ?

Které z výsledků dotazníku CBS vás nejvíce překvapily?

Bakalářská práce Anety Kopalové je po stránce obsahové i formální kvalitně zpracovaná; doporučuji k obhajobě

Návrh hodnocení: výborně

V Praze 18.8.2021

PhDr. Lidmila Valentová, CSc.